

- складання плану виставки (заголовки, розділи);
- виявлення і підбір літератури по темі;
- відбір літератури для виставки, виходячи із значення кожного видання;
- виділення розділів виставки;
- підбір цитат і ілюстрацій;
- установа і оформлення виставки.

Кажуть, гарно оформлена виставка – це витвір мистецтва, плід наукових і творчих пошуків, результат натхненної роботи.

Підвищення ефективності і якості виставкової роботи безпосередньо залежить від рівня підготовки того, хто її оформляє. Тобто бібліотекареві необхідно володіти навичками і педагога, і психолога, і рекламіста, навіть мати художній хист.

Отже, сучасна бібліотека - це не тільки інформаційний центр, який здійснює зберігання, обробку і надання інформації. Це також і дозвіллевий центр, де формується культурне середовище спілкування бібліотекаря і користувача.

В сучасних умовах масова робота займає одне з провідних місць в організації роботи бібліотеки і постійно наповнюється новим змістом конкретних заходів, що відповідають потребам і завданням бібліотеки.

Література

1. Амеліна Є. Інноваційні послуги сучасних українських бібліотек / Є. Амеліна, В. Пілярчук // Бібл. планета. – 2012. – №1. – С. 14-19.
2. Бородіна В.А. Бібліотечне обслуговування : навч.-метод. посіб. / В.А. Бородіна. – Москва: Ліберя, 2004. – 168 с.
3. Дворкіна М.Я. Бібліотечне обслуговування : теоретичний аспект / М. Я. Дворкіна. – Москва, 1993. – 249 с.
4. Ковальчук С. Сучасні форми роботи в бібліотеках / С. Ковальчук // Бібл. планета. – 2014. – № 2. – С. 24-26.
5. Ковальчук С. Сучасні форми роботи в бібліотеках / С. Ковальчук // Бібл. планета. – 2014. – № 4. – С. 14-17.
6. Мелентева Ю. П. Бібліотечне обслуговування : підручник / Ю. П. Меленєва. – Москва : ФАІР, 2006. – 251 с.
7. Скарбничка–методичка [Електронний ресурс] // Методист ОВУ Херсон : блог науково-методичного відділу обласної бібліотеки для юнацтва імені Б. Лавренюва. – Режим доступу : http://metobuks.blogspot.com/p/blog-page_4.html
8. Соціокультурна діяльність бібліотеки / Відділ культури і туризму Городец. райдержадмін; Городецька ЦРБ. – Городок, 2008. – 51 с.
9. Сучасні форми роботи в бібліотеках / уклад. О. Кузнецова. – Київ, 2015. – 16 с.

НИКОЛИШИН СВІТЛАНА МИКОЛАЇВНА (Теребовлянський коледж культури і мистецтв)

Николишин Світлана Миколаївна народилась 05.05.1962 р. в с. Велика Кісниця Ямпільського р-ну Вінницької області. Освіта вища. Закінчила Київський державний інститут культури ім. О. Корнійчука за спеціальністю «Бібліотекознавство і бібліографія». З 1986 р. працює в Теребовлянському коледжі культури і мистецтв.

Викладає дисципліни: «Основи аналітико-синтетичної обробки документної інформації», «Інформаційно-пошукові системи в ДІС», «Проектна діяльність в ДІС», «Стилістика ділового мовлення і редагування».

Викладач-методист, спеціальність вищої категорії «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

Брала участь у XXXI Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні наукові дослідження» (м. Чернівці) та у Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції

1. «Проблеми розвитку документально-інформаційних систем у сучасному інформаційно-комунікаційному середовищі» (м. Рівне) Николишин С.М. Стандартизація бібліографічного опису документів – важлива умова створення єдиних міжнародних правил бібліографічного опису та обміну інформацією / С.М. Николишин // Сучасні наукові дослідження: матеріали XXXI Міжнарод. наук.-практ. конф.: т.4 (м. Чернівці, 30 – 31 груд. 2015 р.). – Київ, 2015. – С. 36 – 39.

2. Николишин С.М. Масова робота бібліотеки у сучасному інформаційно-комунікаційному середовищі / С. М. Николишин // Проблеми розвитку документально-інформаційних систем у сучасному інформаційно-комунікаційному середовищі: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Рівне, 10 лют. 2016р.). – Рівне, 2016. – С. 21 – 23.

Є головою обласного методичного об'єднання бібліотечних працівників ВНЗ I-II рівня акредитації Тернопільської області з 2007 р.

Світлана НИКОЛИШИН (м. Тербовля)

ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ – ЗАСІБ ВДОСКОНАЛЕННЯ РОБОТИ ДІС

Розвиток сучасного суспільства, заснованого на знаннях, вступ країни в інформаційну епоху і розширення можливостей доступу до інформації, диктують нові вимоги до бібліотечно-інформаційної діяльності. Актуальною на сьогоднішній день є проектна діяльність ДІС та бібліотеки, зокрема. Робота над проектами дає можливість вирішувати актуальні проблеми в питаннях обслуговування населення, допомагає залучати потенційних спонсорів, зацікавлені організації, сприяє підвищенню іміджу бібліотеки в суспільстві. Робота в проектному режимі стимулює фахівців шукати нетрадиційний підхід в усьому спектрі діяльності установ.

В ХХІ ст. розвиток ДІС здійснюється під впливом глобальної інформатизації, що стимулює перетворення їх в потужний інформаційний центр з всеосяжним доступом до інформації. Практика розробки проектів відкриває широкі можливості для підвищення ефективності діяльності ДІС в досягненні основної стратегічної мети – максимального задоволення сучасних інформаційних потреб користувачів.

Проектна діяльність – засіб перетворення та вдосконалення роботи ДІС, як передумова їх інноваційного розвитку, як пошук можливостей ефективної співпраці з партнерами та громадськістю.

В кінці ХХ століття почалось впровадження проектного менеджменту в інформаційну діяльність ДІС та бібліотек, зокрема. В даний час українськими книгозбірнями здійснюється велика кількість проектів різних видів, що включають в себе комп'ютеризацію та автоматизацію бібліотечних процесів, організацію доступу до ресурсів Інтернет тощо.

Проектна робота складається з таких основних етапів: розробка концепції проекту; підготовка персоналу до участі в реалізації проекту, створення умов для успішного виконання завдань проекту; передпроектний аналіз; планування проекту та оформлення проектною документації; управління, контроль та регулювання робіт за проектом; завершення, аналіз ефективності та оформлення звітної документації; розповсюдження результатів проекту та його подальший розвиток.

Активне застосування проектного менеджменту в бібліотечній діяльності розпочалось в середині 90-х р. ХХ ст. Українськими бібліотеками різних систем і відомств втілено та реалізується значна кількість проектів, різноманітних за масштабами, змістом, спрямуванням та терміном реалізації.

Мета проектною діяльності бібліотеки полягає у формуванні та підвищенні рівня інформаційної культури користувачів та співробітників; популяризації та рекламі електронних ресурсів бібліотеки; розробці нових інформаційних послуг для користувачів; вивченні їх інформаційних потреб; розширенні та підвищенні якості матеріально-технічної бази бібліотеки та створенні комфортних умов для задоволення інформаційних потреб читачів. Проектна діяльність не тільки сприяє популяризації фондів бібліотек, задоволенню читацьких інтересів, але й розкриває творчі можливості та здібності бібліотекарів, їхні естетичні смаки, читацькі вподобання, індивідуальність. Написання проектів – це і робота на імідж, і позиціонування бібліотеки.

Бібліотечні проекти – це соціальні некомерційні проекти, призначені для забезпечення більш повного, якісного та ефективного доступу користувачів до інформації. Однією з умов ефективності таких проектів прийнято вважати співпрацю бібліотеки в кооперації й взаємодії з іншими

бібліотеками, інформаційними та культурними установами, місцевою владою, некомерційними організаціями. Бібліотеки ведуть проектну діяльність, як за рахунок власних коштів, так і шляхом залучення додаткового фінансування, джерелами якого найчастіше є органи місцевого самоврядування, грантові організації та фонди. У результаті реалізації проекту виникають нові освітні, інформаційні, культурні та соціальні послуги, нові можливості, нові структури. З метою популяризації бібліотек як центрів громад, зростання їхнього позитивного іміджу, ролі і значущості, залучення додаткових спонсорських джерел фінансування, покращення співпраці із партнерами бібліотеки розробляють та реалізують власні цільові програми, проекти на цікаві, корисні теми.

Активізація програмно-проектної діяльності бібліотек дозволяє створювати і освоювати нові інформаційно-бібліотечні технології, ефективно використовувати бібліотечні ресурси.

Проектування є потужною креативною рушійною силою інноваційного розвитку, дозволяє генерувати свіжі ідеї і перетворювати їх в життя, забезпечувати реорганізацію та модернізацію бібліотек на новій реформаторській хвилі. Проектна діяльність є потребою часу і необхідністю сьогодення та майбутнього.

На оволодіння теоретичними, організаційними, методичними аспектами організації проектної діяльності зорієнтоване вивчення дисципліни «Проектна діяльність в ДІС» студентами спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

Метою вивчення дисципліни є набуття студентами компетентності в організації проектної діяльності, оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками з підготовки та реалізації проектів, формування системного, стратегічного управлінського мислення, вміння використовувати стандартні та спеціальні методи в проектній діяльності.

Теоретична і практична підготовка майбутніх спеціалістів інформаційної, бібліотечної та архівної справи до організації проектної діяльності в ДІС; підвищення освітнього і фахового рівня, особистісне самовдосконалення; виховання бажання отримати сучасні знання в галузі інноваційної діяльності – на реалізацію саме таких завдань направлено вивчення дисципліни.

Формуванню професійних компетентностей у написанні та реалізації проектів сприяє написання навчальних проектів. Студенти самостійно обирають тему проекту, керуючись при цьому соціальною значимістю і актуальністю та розробляють проектну документацію відповідно до рекомендованої структури.

1. Назва проекту.
2. Анотація – короткий виклад проекту (організація-заявник, масштаби проекту, його вартість, цілі, завдання, методи та терміни виконання проекту).
3. Вступ – відомості про організацію-заявника.
4. Постановка проблеми – необхідність у реалізації проекту, його загальносуспільне значення.
5. Мета і завдання – наслідки виконання проекту.
6. Методи реалізації проекту – висвітлення шляхів, якими буде досягнуто поставлену мету.
7. Оцінка та звітність – хід виконання проекту, форма звітності.
8. Подальше фінансування – програма фінансування проекту після завершення терміну його дії.
9. Кошторис – повна вартість проекту.
10. Додатки – будь-які матеріали, які характеризують установу, актуальність проекту.

В роботі над проектами студенти мають поставити перед собою три запитання та знайти відповіді на них:

- В чому полягає сутність та соціальна значимість проекту?
- Які очікуються результати проекту?
- Чи сприятиме виконання проекту подальшому розвитку установи?

Тематика проектів, які розробляють студенти, різноманітна: «Екологічне рандеву з бібліотекою» (збереження довкілля, забезпечення повноцінного дозвілля та відпочинку мешканців громади), «Сім'я і книга» (об'єднання зусиль бібліотеки, сім'ї, педагогічного колективу у формуванні потреби в читанні), «Соціальна безпека дітей-сиріт» (допомога дітям-сиротам у їх соціально-психологічній адаптації, забезпечення їх соціальної безпеки), «Бібліобус – пересувний інформаційний центр» (забезпечення інформаційних потреб людей з обмеженими фізичними можливостями), «Ми – патріоти» (допомога воїнам ООС, виховання патріотизму у підростаючого покоління) та інші.

Таким чином, робота над проектами сприяє розвитку конкурентоздатної, творчої особистості, спроможної до самовизначення, самореалізації та самовдосконалення, формуванню самостійності, креативності та комунікабельності, здатності мислити, творити і діяти.

Розуміння студентами специфіки проектної діяльності, її основних понять, функцій, процесів та принципів у бібліотечно-інформаційних установах – запорука підготовки фахівця нової генерації, активної особистості, здатної адекватно оцінювати ситуацію, самостійно робити свій вибір, ставити й реалізовувати цілі і завдання.

Отже, досвід створення самостійних проектів – це не тільки формування системи знань, умінь, навичок майбутніх фахівців, а й пошук нетрадиційних підходів у діяльності інформаційно-бібліотечних установ.

Література

1. Про державні цільові програми [Електронний ресурс] : Закон України від 18.03.2004 р. № 1621-IV. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>.
2. Про інноваційну діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>.
3. Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм [Електронний ресурс] : постанова КМУ від 31.01.2007 р. № 106. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/106-2007-p>
4. Інноваційна діяльність. Терміни та визначення понять : ГОСТ 31279- 2004, ІДТ : ДСТУ ГОСТ 31279:2005. – Чинний від 2006–07– 01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2005. – III, 10, [1] с. – (Національний стандарт України).
5. Білоус В. С. Проектна діяльність – важлива складова розвитку бібліотеки та професійного зростання бібліотекарів : метод. реком. / В. С. Білоус. – Вінниця, 2014. – 80 с. – (Основи бібліотечно-бібліографічних знань).
6. Верба В. А. Проектний аналіз : підручник / В.А. Верба, О.А. Загородніх. – Київ: КНЕУ, 2000. – 322с.
7. Карпов В.А. Проектний аналіз : конспект лекцій та практичні завдання / Карпов В.А., Улибіна В.А. – Одеса, 2005. – 151с.
8. Ноздріна Л. В. Управління проектами : підручник / Л. В. Ноздріна, В. І. Ящук, О. І. Полотай ; за заг. ред. Л. В. Ноздріної. – Київ : Центр учб. літ., 2010. – 432 с.

П'ЄНТИЙ ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ (Теребовлянський коледж культури і мистецтв)

П'єнтий Олександр Петрович, народився 23 вересня 1968 року в селі Святець Теофіпольського району Хмельницької області.

Педагогічну освіту здобув в Тернопільському педагогічному інституті ім. Я.Галана (зараз національний педагогічний університет імені В.Гнатюка), який закінчив в 1991 році.

З 1991 року працює в Теребовлянському вищому училищі культури (зараз коледж культури і мистецтв) на посаді викладача комплексного використання технічних засобів та комп'ютерних технологій.

Учасник Всеукраїнських наукових конференцій, автор методичних рекомендацій, займається комп'ютерним дизайном та макетуванням книг.